

GROEI

JUNI 2018

PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN, ONDERWIJSWETENSCHAPPEN EN UNIVERSITAIRE PABO

COLOFON INHOUD

©2018 GROEI

Hoofdredactie
Judith Pietersma

Redactie
Casper Lemmens, Isabella Matroos,
Judith Pietersma, Fleur Knopper, Roos
Uittenbogaard

Coördinator
Sabine Nijbroek

Vormgeving
Lisanne Roomer, Yentl Kaal,
Lotte Hensen

Cover
Model: Simão Shiloh Hatumena
Fotografie: Yentl Kaal, Tamara Leander
& Lisanne Roomer

Fotografie
 onceuponajrny

Drukker
Flevodruk Harlingen

Voor vragen en informatie mail naar:
groe@comenius-uva.nl

Redactioneel 2

Opmerkelijk 3

Common Room Talk 4

Studeren in het Buitenland 5

Koken met Kinderen 7

Generatie Ik 9

Filosoferen in de Klas 11

Terbeschikkingstelling 13

Evenementen 14

Ciao adiós goodbye au revoir

Het is alweer zover: de laatste editie van de GROEI van dit studiejaar! Wat is de tijd toch omgevlogen. Niet alles is van een leien dakje gegaan, maar we hebben vier prachtige tijdschriften gemaakt met zijn allen. We hopen dat jullie als lezers ook tevreden zijn! Schroom niet om ons een berichtje te sturen via Facebook of een reactie achter te laten als je ideeën hebt of iets wil vertellen. Want wij willen natuurlijk ook altijd blijven groeien!

Dan is het nu eindelijk tijd voor de zomer! De lente in Nederland was als een Russische roulette waarbij het weer elke dag een verrassing was. Voor de zekerheid hield je maar al je jassen paraat, van je dikke winterjas tot je spijkerjasje. Je regenlaarzen stonden zonder schaamte geparkeerd naast je sandalen. En na een paar zonnige dagen had je natuurlijk nét je paraplu thuisgelaten toen het begon te plenzen. Wat een lente. Laten we hopen dat de zomer ons dit jaar vriendelijk gezind is. Dat we zorgeloos alle festivals kunnen afstruinen en geïrriteerd kunnen raken als we op vakantie zijn en het in Nederland 30 graden is. Dat zijn mijn zomerwensen voor dit jaar.

Als afsluiting wil ik heel graag iedereen bedanken die dit jaar aan de GROEI heeft meegewerkt. Ik vond het super om hoofdredacteur te zijn. Heb jij nu zoiets van: goh, die GROEI, daar kan ik wel iets voor betekenen? Hou je van schrijven en samenwerken in een gezellige commissie? Of wil je misschien wel het stokje van mij overnemen? Stuur dan een mailtje naar groe@comenius-uva.nl! Natuurlijk hebben we volgend jaar ook weer creatieve vormgevers nodig, dus ben je daarin geïnteresseerd mail dan naar voco@comenius-uva.nl. Wie weet staat jouw naam dan volgend jaar in ons blad!

Iedereen een superfijne zomer gewenst en tot volgend jaar!

Liefs,

Judith

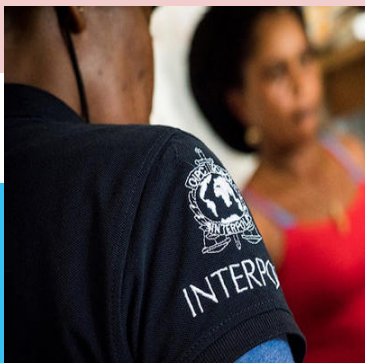
Opmerkelijk nieuws

Door: Judith Pietersma

Kinderen gymmen minder goed dan vroeger

Uit onderzoek is gebleken dat de basisschoolkinderen van nu minder goed kunnen gymmen dan 10 jaar geleden. Ze presteren slechter op onderdelen als balanceren, het werpen en vangen van een bal en touwzwaaien. Op scholen waar een echte gymleraar lesgeeft, scoren de leerlingen op een aantal onderdelen iets beter dan hun leeftijdsgenoten die geen gymleraar hebben. Veel kinderen geven aan dat ze wel één tot twee uur per dag achter de tv of computer zitten. Dit is zorgelijk, omdat kinderen niet alleen tijdens gym moeten bewegen maar ook buiten school. Een maatregel die scholen zelf kunnen nemen is het bewegen tussen de lessen door of buiten lesgeven. Ook de koning benadrukte naar aanleiding van de Koningssspelen hoe belangrijk het is dat kinderen goed bewegen en goed ontbijten.

Honderden slachtoffers mensenhandel gered in Latijns-Amerika

Interpol heeft maar liefst 350 slachtoffers van mensenhandel gered in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. Hierbij kreeg Interpol hulp van de lokale politie. De slachtoffers die zijn gered, onder wie kinderen, werkten onvrijwillig in nachtclubs, fabrieken en mijnen. Volgens Interpol werkten sommigen in ruimtes die niet groter waren dan een kist. Naast dat Interpol de slachtoffers heeft gered, hebben ze ook zo'n 22 mensen opgepakt en apparatuur in beslag genomen. Deze reddingsactie duurde twee jaar en werd gefinancierd door Canada. Gelukkig zijn de slachtoffers nu eindelijk gered en de daders opgepakt.

Massagraf met 140 geofferde kinderen gevonden in Peru

Het zal je vast niet zijn ontgaan: het nieuws over het gevonden massagraf in Peru, waar zo'n 140 kinderen geofferd zijn. Waarschijnlijk was het de grootste offerceremonie met kinderen in de geschiedenis. Naast de kinderen lijken er ook meer dan 200 lama's te zijn geofferd. De kinderen waren allemaal tussen de vijf en veertien jaar oud, en ook de lama's waren nog jong. Ik zal jullie verdere details besparen. De reden dat de kinderen en de beesten zijn geofferd is nog niet duidelijk. Wel wordt er vermoed dat het met het klimaat in die periode te maken heeft.

Meer dan 400.000 kinderen onder de hoede van jeugdzorg

Het aantal kinderen onder de 18 dat jeugdzorg krijgt is het afgelopen jaar met maar liefst 40.000 gevallen toegenomen. De grootste groei vond plaats bij de hulp in wijk- of buurtteams. In Nederland heeft de jeugdhulp de grootste omvang binnen de jeugdzorg. Jeugdhulp is jeugdzorg op vrijwillige basis. De andere onderdelen van jeugdzorg zijn jeugdreclassering en jeugdbescherming, waar de kinderrechter een beschikking voor heeft opgelegd. Sinds de Jeugdwet is ingesteld is het aantal kinderen in de jeugdzorg al toegenomen. Tussen gemeenten zijn grote verschillen te zien. Zo was het percentage jeugdzorgkinderen in Leeuwarden het hoogst, maar liefst 18%. In Schiermonnikoog, Edam-Volendam en Staphorst was het percentage het laagst (6%). Het gemiddelde in heel Nederland was 11%.

Bron: nu.nl

Common Room Talk

Door: Fleur Knopper

Yes guys, de zomervakantie is in aantocht en het blijft een onderwerp waar we vreugdevol over kunnen praten. Ik was dan ook zeer benieuwd naar jullie plannen, ervaringen en gedachten. Daarom heb ik besloten om er een zonnige Common Room Talk van te maken, mét een paar dilemma's (want die waren de vorige editie toch wel heel leuk). Nog even ter info: ook deze keer is er bij de laatste twee vragen gekozen voor één antwoord door de redactie. All right, ik ben klaar voor de zomer (na een paar tentamens dan, hèhè...), jullie ook? Kom maar alvast in de stemming met de antwoorden van jullie medestudenten!

1

Naar welk(e) land(en) ga jij deze zomervakantie?

Oui oui ma chérie, de populairste bestemming onder de Nederlanders is ook het populairst onder jullie: de meerderheid gaat naar Frankrijk. Daarnaast zijn de landen Portugal, Italië en Amerika ook zeer geliefd!

2

Wat doe je liever tijdens de zomervakantie: backpacken door Azië of roadtrippen door Amerika?

Dit was een fifty-fifty, jongens. Het liefst doen we het ook gewoon allebei toch? Hoor ik daar een studiereis(je) aankomen?

3

Heb je wel eens een hele rare delicatessen op je vakantiebestemming gegeten? Zo ja, wat was het?

Slakken, slakken en nog eens slakken. Tja, ook niet zo gek als de meerderheid naar Frankrijk gaat! Oh ja, deze delicatessen schijnt zeer de moeite waard te zijn: de paprikaworst uit Tsjechië. Ik ben benieuwd...

4

Wat heeft de voorkeur: een zomervakantie aan het strand of elke dag erop uit om het plaatsje te bezichtigen?

De meerderheid koos hier voor de zomervakantie aan het strand. Want zeg nou zelf, in de zomer is het toch veel te warm om door de stad rond te struinen? Geef mij maar een parasolletje en een boek.

5

Wat is de mooiste plek waar je ooit op zomervakantie bent geweest?

Ik moet zeggen, sommige plekken zijn jaloersmakend (BE WARNED!). Curaçao, Hawaiï, Mallorca, Fraser Island, Kenia en Venetië zijn onder andere voorbijgekomen. Uhm, wanneer gaan jullie weer en hoe groot is de koffer?

6

Waar verblijf je liever: in een groot resort midden in de stad of in een luxe strandhuis aan zee?

Een ruime 80% koos hierbij voor het luxe strandhuis. Het heeft ook wel iets heel romantisch hè? En, je krijgt er elke dag gratis de mooiste zonsopkomst en -ondergang bij!

7

Beschrijf in vijf woorden jouw droomreis tijdens de zomer

Oh oh oh, we're in desperate need of our vitamin D... Bijna iedereen had het woord 'zon' in zijn of haar rijtje staan. Dit rijtje klinkt verder ook wel erg goed (en praktisch): Zon, zonnebrand, cocktails, mannen & (nog meer) cocktails.

8

Wat is jouw favoriete foto tijdens een zomervakantie?

INTERVIEW

Erratum: in onze vorige uitgave zijn in het artikel “Studeren in het buitenland, bestemming: Amsterdam” de foto’s van Yifan en Jiawen verwisseld en deze horen dus andersom.

Wodka of sangria? Studeren in het buitenland

Door: Casper Lemmens

Zoals jullie je wellicht herinneren heb ik in de vorige editie buitenlandse studenten geïnterviewd die tijdelijk in Amsterdam studeren. Maar hoe is het om als Nederlander in het buitenland te gaan studeren? Merel en Nick kunnen er van alles over vertellen: van knuffelende Poetins tot diepgewortelde voetballiefde. We gaan op reis naar Sint-Petersburg en Madrid!

MEREL, JIJ HEBT IN RUSLAND GESTUDEERD. NU KAN IK ME VOORSTELLEN DAT HET, MET AL HET NIEUWS UIT RUSLAND, BEST EEN DREMPEL KAN ZIJN OM DAAR TE GAAN STUDEREN, HOE BEN JE TOT DAT BESLUIT GEKOMEN?

“Het was eigenlijk best simpel, omdat ik Europese Studies studeer en de major Oost-Europa volg, leer ik veel geschiedenis over Oost-Europa en Rusland. En als je veel over de geschiedenis van een land leert dan wil je daar heen. Ik was er nog nooit geweest en kende ook geen mensen die er geweest waren. Dus had ik iets van: dat wil ik dan wel echt zelf beleven. En juist ook omdat er zoveel vooroordelen over Rusland zijn, vond ik dat wel leuk. Een beetje uit je comfort zone.”

EN NICK, JIJ HEBT IN SPANJE GESTUDEERD. WAAROM HEB JE DAARVOOR GEKOZEN? SPRAK JE TOEVALLIG AL SPAANS?

“Ik had op de middelbare school vijf jaar Spaans. En ik vond het ook leuk om naar een land te gaan waar je dat kon blijven oefenen. Ik had Mexico ook als keuze, maar uiteindelijk dacht ik: Spanje is wel dichterbij en nog steeds een soort half-vakantie/half-buitenlanduitwisseling.”

HOE ZAG JULLIE EERSTE DAG IN JULLIE NIEUWE ‘THUISLAND’ ERUIT?

Merel: “Heel veel wachten. We kwamen aan en dat was allemaal goed geregeld. Ik ging daarna naar een dormitory en daar moesten we vier uur in een halletje wachten voordat we ingeschreven werden. Er werd ons niks verteld. Je hebt daar oudere Russische vrouwen die alles noteren. Dan wordt het eerst bij de ene vrouw gedaan, dan ga je naar een ander kamertje, en vervolgens wordt bij de derde kamer alles in de computer gezet. Dat duurde allemaal erg lang. En dan ga je daarna naar je kamer en eten, en toen was het eigenlijk al slapen. Dus zo zag m’n eerste dag

eruit”, zegt ze lachend.

Nick: “Toen ik net aankwam was het ook een beetje moeizaam, omdat je dan ook met z’n allen in zo’n kantoortje staat. Het was een agency die allemaal huizen in Spanje had opgekocht voor studenten. Daar duurde het lang tot je aan de beurt was, omdat iedereen op hetzelfde moment kwam. Maar het huis stond om de hoek, dus ik was daar gewoon naartoe gelopen en zodra ik binnenkwam zaten er drie andere Nederlanders en Amerikanen, dus het was meteen feest! Dezelfde avond nog zijn we met z’n allen op het dakterras gaan zitten.”

EN MEREL, HOE ZAGEN JE DAGEN ALS STUDENT IN RUSLAND ERUIT?

“De werkdruk is veel lager, het stelde eigenlijk allemaal niet zoveel voor,” zegt ze lachend. “M’n Russische lessen waren wel goed en uitdagend en als ik wilde kon ik daar dag en nacht mee bezig zijn.”

HMM, IK KAN ME OOK VOORSTELLEN DAT DIE LAGE WERKDRUK SOMS FIJN IS.

“Ja, maar soms is het ook wel saai hoor. In de les dacht ik dan: pfoe er komt geen einde aan. Maar sommige mensen hadden het wel heel druk, en konden haast nooit leuke dingen doen. Terwijl je in een ander land wel leuke dingen wil ondernemen. Dus ik vond het op zich wel fijn.”

Nick: “Ja, qua lessen was het niveau een stuk lager. Maar dat vond ik eigenlijk wel chill, omdat je dan meer tijd had om de stad te ontdekken. En de campus lag ook ver uit het centrum, wat irritant was, omdat ik zelf in het centrum woonde. Ik moest echt drie kwartier rijden. Maar ik had niet zo heel veel contacturen, dus dat was wel oké. Wel lange dagen, soms tot tien uur ’s avonds, 2-3 dagen per week” “Ik had ook wel lange dagen en moest naar een uur en een kwartier rijden, en dan weer terug, met de metro”, vult Merel zuchtend aan.

EN WAT DEDEN JULLIE IN JE VRIJE TIJD?

Merel: “Ja, het klinkt misschien suf, maar ik ging veel musea af. Je hebt daar veel cultuur, en de Hermitage (een van de grootste musea ter wereld, red.) kan je als student gratis in. En natuurlijk ook wel feestjes en veel gezellige avondjes. En rondreizen, al had ik dat meer willen doen.”

Nick: “Ook een beetje gereisd, maar ook minder dan ik zou willen. Ik heb vooral Madrid verkend. Ik was er nog nooit geweest en er is echt veel te zien. Ik ben naar voetbalwedstrijden geweest, en er waren overal leuke winkeltjes, barretjes en kroegjes. En veel uitgaan, 2-3 keer per week. We waren met al die internationale studenten echt een community, dus je kan altijd wel ergens aansluiten. En in dat huis waar we woonden zaten zo’n tachtig studenten, dus het was altijd feest.”

JULLIE GINGEN VEEL OM MET UITWISSELINGSSTUDENTEN, MAAR GINGEN JULLIE OOK OM MET LOCALS? OF WAS DAT MISSCHIEN VANWEGE EEN CULTUURSHOCK O.I.D. LASTIG?

Merel: “Ik denk niet per se vanwege de cultuurshock. Het is meer dat Russen wat afstandelijker zijn: ze lachen niet. Wij lachen snel als een beleefdheidsvorm en dat doen zij niet. Als ze écht lachen, dan lachen ze. Maar ze hebben ook wel iets van: ja, je gaat toch weer weg. Ik heb wel leuke Russen meegemaakt, maar daar ging je slechts een avond mee om. Maar ik had wel een buddy vanuit de universiteit: iemand die jou helpt. Zij studeert Nederlands dus sprak vloeiend Nederlands, dat was héél makkelijk. En met haar heb ik echt veel gedaan.”

Nick: “Er waren soms wel lokale studenten waar ik een beetje mee praatte en mee uitging, maar voornamelijk internationale studenten. Wel ging ik vaak om met studenten die uit andere Spaanstalige landen kwamen. Maar vooral Nederlanders, Amerikanen, Duitsers...”

IK HEB JULLIE GEVRAAGD OF JULLIE MISSCHIEN EEN VOORWERP O.I.D. Zouden kunnen meenemen dat iets zegt over jullie tijd in het buitenland. Wat hebben jullie meegenomen?

Nick laat foto's zien van het voetbalstadion in Madrid. “Het was wel vet, want PSV, ik kom oorspronkelijk uit Brabant, die speelde toen in de Champions League tegen Atlético, dus ik was naar die wedstrijd toegegaan. PSV heeft toen verloren, maar het was echt vet om te zien. Echt zulke kolossale stadions. Als een Spaans team speelt, of tenminste Real en Atlético dan, was elk café helemaal bomvol. Overal tv's, iedereen loopt met sjaaltjes en shirtjes. Het was echt cool om te zien dat mensen daar zo van voetbal houden, dat het echt in ze zit.”

Merel haalt een mok tevoorschijn waarop Poetin een hond knuffelt. “Ik moet wel zeggen, het zijn vooral toeristen die het kopen hoor. Ze doen allemaal alsof iedereen met Poetin-shirts rondloopt, maar dat zijn vooral toeristen.” Nick reageert: “Waren mensen fan van hem?” “Nou nee, zeker niet allemaal. Politiek

bespreek je sowieso niet in een café. Veel Russen houden zich er gewoon niet mee bezig, want zij hebben het idee dat zij er toch niks aan kunnen veranderen. De mensen waarbij ik woonde waren wel echt pro-Poetin. Die komen uit een andere tijd en hebben gezien dat het na de slechte periode van Jeltsin (vorige Russische president, red.), met Poetin allemaal beter ging. Daar zijn ze zó dankbaar voor. Dus vanuit hun perspectief kan ik het best begrijpen. Al zou ik echt niet alles van Poetin goedkeuren.”

WAT WAS JULLIE BEELD VAN DE MENSEN IN HET LAND WAAR JE GING STUDEREN? EN IS DAT BEELD VERANDERD?

Merel: “Je hebt gewoon die stereotypes. En ik dacht al zo is het natuurlijk gewoon niet. Alleen het stereotype van bureaucratie is wel gewoon écht. Nog steeds baantjes creëren voor alles. Wat één persoon kan doen, doen vier mensen. Bijvoorbeeld toen ik huur moest betalen. Dat moest naar een ander adres toe. Dan moet ik weer een krabbelletje zetten, een foto daar, weer een pasje hier. Zo gaat dat met alles. Het is allemaal heel omslachtig. Je moet het over je heen laten komen, want anders ga je je eraan ergeren.”

EN BIJ JOU NICK?

“De mensen zijn er wat rustiger en hebben minder haast. Ik kon dat wel waarderen, omdat ik op Curaçao ben opgegroeid en daar is dat ook. Het ligt volgens mij ook wel aan het warme weer. Als het elke dag lekker weer is, dan is het allemaal wat rustiger. Niemand heeft haast of is chagrijnig. Dat beeld had ik al, en is ook best bevestigd. Ik vond het wel leuk.”

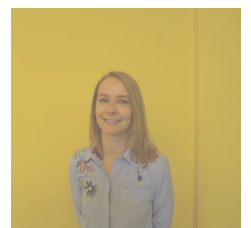
KEREN JULLIE BINNENKORT NOG TERUG NAAR RUSLAND OF SPANJE?

Nick: “Ik ben net terug uit Barcelona. Ik was daar nog nooit geweest en hoorde van iedereen dat Barcelona zo leuk is, dus daar moest ik ook een keertje naar toe.”

Merel: “Ik ga zeker terug naar Rusland. Sint-Petersburg is een grote stad, modern en Westers, maar het platteland is heel anders. Dat wil ik toch wel graag zien, maar daar moet ik wel nog voor sparen.”

Nick Vervoord (21) studeert International Business aan de VU en studeerde van september 2016 t/m januari 2017 in Madrid aan de Universidad Complutense.

Merel Maurits (22) studeert Europese Studies aan de UvA, en studeerde van augustus 2017 t/m januari 2018 in Sint-Petersburg aan de Saint Petersburg State University.

RECEPT

KOKEN MET KINDEREN

Door: Roos Uittenbogaard

Zoals jullie misschien wel weten, hebben we in de vorige edities telkens onze kooktips met jullie gedeeld aan de hand van lekkere recepten. Deze week zijn we terug met een nieuw recept en hebben wij de hulp ingeschakeld van niemand minder dan K. K. is een meisje van mijn stage bij Elance Academy. Ze is tien jaar, gek op bakken en laat haar ongezoeten mening nooit thuis. Ze weet nog niet zoveel over een gezonde leefstijl en aan de hand van dit recept wilde ik K. laten zien dat gezond eten ook heel lekker kan zijn.

MUESLI-KANEEL MUFFINS: HET RECEPT

BENODIGDHEDEN:

200 gram zelfrijzend bakmeel
150 gram muesli
75 gram suiker
2 theelepels kaneel
1 winterwortel (geraspt)
2 eieren
100 ml melk
75 gram boter

BEREIDING:

Verwarm de oven voor op 200 °C. Rasp de winterwortel en roer de winterwortel, zelfrijzend bakmeel, muesli, suiker en kaneel door elkaar in een grote kom. Klop in een andere kom de eieren los met de melk. Smelt de boter en roer deze met de losgeklopte eieren door het mueslimengsel. Verdeel tot slot het beslag over de muffinvormpjes en bak de muffins in ongeveer 20 minuten goudbruin.

HET VERLOOP

We begonnen de dag met het uitkiezen van een recept. Na wat overleg, wat betekent dat ik K. ervan moest overtuigen dat een worteltjestaart écht lekkerder en gezonder was dan gekleurde cupcakes, besloten we muesli-kaneel muffins te maken. Samen gingen we naar de supermarkt om de ingrediënten te kopen. Aangekomen bij de supermarkt was ik klaar om opzoek te gaan naar de ingrediënten, maar K. had andere plannen. Ze wees mij erop dat (first thing first) de supermarkt een speurtocht organiseerde en dat dit een stuk belangrijker was dan onze zoektocht naar de ingrediënten. De prijs? een cursus pizzabakken. Passend bij ons thema van de afspraak, een gezonde leefstijl. Vooruit, ongeveer een half uur (en heel wat heen en weer gehuppel) later, wees K. de caissière er nog een laatste keer op dat ze wel héél graag de workshop wilde winnen. Als mama niet opnam, moest de supermarkt haar persoonlijk maar mailen. Uiteindelijk liepen we naar buiten met één winterwortel (dit was het enige wat we nog nodig hadden).

Het recept is makkelijk en snel volgens de website en dat klopt. Het roeren van het bakmeel, muesli, suiker, kaneel en de winterwortel duurde ongeveer 5 minuten. Het loskloppen van de eieren met de melk en het verdelen van het beslag over de muffinvormpjes nog niet eens tien minuten. Maar waar wij niet aan hadden gedacht was dat de winterwortel moest worden geraspt. Elke winterwortelkenner weet dat het wat techniek vergt om deze succesvol te rasp. Zeker zonder aardappelschilmesje. K. had dit al voorzien en ontfermde zich (na twee keer de kaasschaaf over de wortel te halen zonder succes) over het beslag. Het was natuurlijk heel belangrijk dat het beslag eerst werd geproefd voordat het de oven in ging. K. stelde vast dat het beslag met de muesli en wortel net leek op “reuzen kots”. Dit onderstreepte nogmaals het belang van het proeven van het beslag. Vooruit. K. vertelde mij dat ze al vaker met haar oudere zus had gebakken en dus vertrouwde ik erop dat zij een echte fijnproever was op het gebied van beslag. Na drie eetlepels beslag (“je moet er wel zeker van zijn

dat het beslag écht goed is”), stelde K. vast dat het beslag was goedgekeurd. Nu konden we het beslag in de muffinvormpjes doen.. dacht ik. K. vertelde dat ze met haar zus altijd expres wat beslag overhoudt. Dat moesten wij nu natuurlijk ook doen. Ongeveer driekwart van het beslag ging in de muffinvormpjes. De laatste kwart at K. met een lepel uit de kom.

Toen de cakejes in de oven zaten, wilde ik het met K. hebben over een gezonde leefstijl. K. wilde het liever hebben over The Flash (een kinderserie op Netflix) en een nieuw online moviestar spel dat ze speelt. Ik ben nu helemaal up to date met de laatste ontwikkelingen van The Flash en heb zelfs een eigen moviestar character. Ondanks dat dit niet helemaal was waar ik heen wilde, zijn het kleine stapjes die grote verschillen kunnen maken bij kinderen. Zo merkte K. na afloop op dat ze muesli eigenlijk wel heel lekker vond en dat ze dat misschien ook wel in yoghurt kon doen 's ochtends (normaal gesproken ontbijt ze nooit). Ook de cakejes vond ze heel lekker want “de wortel proefde je helemaal niet”. Dit zijn kleine stappen die voor haar een groot verschil kunnen maken!

DE EINDBEOORDELING

DE GEUR:

“De geur krijgt vijf sterren want het ruikt naar appeltaart”.

HET UITERLIJK:

“Het uiterlijk krijgt twee sterren want het ziet eruit als reuzen kots”

DE SMAAK:

“De smaak krijgt vier sterren omdat het smaakt naar appeltaart en omdat je de wortel helemaal niet proeft”.

EINDCIJFER: 7.5

Van filosofie naar serieus filosoferen in de klas

Door: Isabella Matroos

Dat je een bepaald begrip zoals ‘gelukkig’ in een zin gebruikt, en dat de tegenvraag dan meteen “Maar wat is geluk nou eigenlijk?” luidt... Met jaar twee van de UPvA kregen we de afgelopen weken een aantal workshops Filosoferen met kinderen. Mijn eerste gedachte: zweverig gedoe! En zo meer studenten met mij, als ik het goed gepeild heb. Maar stiekem ook best leuk, realiseerde ik mij. Graven naar jouw mening over iets. Merken dat je normen en waarden wankeler zijn dan je van tevoren dacht. Door een bepaald dilemma enorm getriggerd worden, zoals: “Zou het je uitmaken als je een relatie zou hebben met een robot? En dan dus een robot die niet van een echt mens te onderscheiden is op alle fronten. Waarom dan wel of niet?” Of “Stel er drijven twee vloten op een meer-tje, één met tien kindjes die niet van jou zijn en één met alleen jouw eigen kindje. Welke ga je redden?” Daar moest ik wel even over nadenken, en ik ben er nog steeds niet over uit. Wat zou jij antwoorden? Als je eenmaal met een groep gaat filosoferen over zo’n vraag vliegt een uur werkelijk zó voorbij.

Als we in het kort kijken naar wat filosofie inhoudt, zijn er een aantal aspecten erg belangrijk. Bijvoorbeeld de Socratische houding die je dient aan te nemen om een goed filosofisch gesprek te kunnen voeren. Bij deze houding neem je aan dat: “Het enige dat ik weet, is dat ik niets zeker weet”. Volg je ‘m nog? Bij filosofie gaat men, met behulp van de rede en logica, op zoek naar antwoorden op vragen waar geen eenduidig antwoord op is. Het is dus nog best lastig om een filosofische vraag überhaupt te bedenken, laat staan deze te beantwoorden. Je weet immers niets zeker! Dan is er nog iets om over na te denken: hoe ver wil je gaan in het onderwerp dat je bespreekt? Seksualiteit, geloof, dood... Dat kunnen natuurlijk gevoelige onderwerpen zijn. En, zeker als je gaat filosoferen met kinderen, zijn er veel dingen om over na te denken. Ik besloot dat ik voor mijn eerste filosofieles

niet meteen met een dubbele salto in het diepe zou duiken. Een onderwerp als radicalisering vond ik bijvoorbeeld veel te spannend om aan te snijden, al is het wel erg nuttig en boeiend om het daar met kinderen over te hebben. Enfin, ik ging het met mijn klas hebben over armoede. Uiteraard ook gevoelig voor sommige kinderen, wat als je het zelf thuis niet zo breed hebt? Ik nam me nog eens goed voor een super mega Socratische houding aan te nemen, en daar ging ik.

Ik legde mijn klas uit dan we gingen filosoferen. Dat was iets anders dan discussiëren, wat de desbetreffende klas echt heel goed kan (op het vervelende af, kan ik zo een boek over vol-schrijven). Ik lichtte verder toe: niemand zou aan het einde van ons filosofische gesprek gelijk hebben,

niemand zal hét antwoorden der antwoorden te weten komen op de filosofische vraag, het ging om het gesprek zelf. En om het gesprek te starten vroeg ik dus: “Wat is armoede?” De kinderen moesten een minuut in stilte nadenken over waar zijn allemaal aan moesten denken bij armoede. Daarna barstte het gesprek los. Zoals ik al schreef, is mijn stageklas een klas die dol is op gesprekken. Ik deed mijn best om iedereen een beurt te geven, maar de kinderen wilden allemaal graag kwijt wat zij ervan vonden. Een greep uit de reacties: “Armoede is tekortkomen, maar ik weet niet aan wat.” “Een meisje zonder schoenen die er vies uit zag liep met haar broertje op straat in Afghanistan, die was denk ik arm.” “Bij armoede denk ik aan oorlog.” “Iets met verzekeringen?” Een leerling dacht bij armoede meteen aan vreugde, haar uitleg: “Je ziet vaak wel dat ze het in krottenwijken heel gezellig hebben met weinig.” Het ging dus al snel lekker de filosofische kant op! Ook reageerden veel kinderen op elkaar, en vroegen ze door: Maar hoe weet je dat dan? Ik nam mijn rol als gespreksleider in, hoewel de leerlingen mij niet echt nodig schenen te hebben. Ik herhaalde daarom vaak dat geen antwoord goed of fout was. Dat vonden de kinderen lastig. Natuurlijk niet zo gek, aangezien ze opgroeien in een kenniseconomie waarin antwoorden op school bijna altijd goed of fout zijn. Ook lijken de leerlingen soms wel getraind, bevestiging willen is sport. Van de juf willen ze horen of hun mening goed is. Hun mening! Het moet toch niet gekker worden... Toen ik vroeg of armoede alleen met geld te maken had, gingen de kinderen weer los. “Als je niet gelukkig bent, ben je ook wel arm.” “Je kan ook arm zijn terwijl je een PlayStation hebt.” Met op die laatste veel verontwaardigde kreten als gevolg. Tot slot kwam de plaatselijke verkoopster van de daklo-

zenkrant nog aan bod, die kenden alle kinderen wel! “Oh die met die sigaretten en die gitaar!” Ook werd vermeld dat ze bij de Lidl woont, interessant. Een leerlinge had nog een kritische noot: “Ze heeft dan van die papiertjes met ‘geef geld’, maar die zijn geprint in kleur. Je bent echt niet arm als je een kleurenprinter hebt toch?!”

Na een uur filosoferen kwamen we op verschillende conclusies. Sommige kinderen vonden dat je alleen van armoede kan spreken als je geen geld hebt. Anderen vonden dat armoede ook kon zitten in een tekort aan liefde en warmte om je heen. Weer anderen vonden dat je armoede altijd in perspectief moest zien: armoede is in een derdewereldland al gauw honger en geen dak boven je hoofd. In Nederland kan armoede er ook zijn, terwijl je te eten en een dak boven je hoofd hebt. Dat gaat dan meer over niet mee kunnen op schoolreisje, of nooit nieuwe kleren krijgen. Een leerling durfde zelfs te vertellen dat ze zich ook wel eens arm voelde: als bij hun thuis de koelkast weer eens helemaal leeg is, en moeder geen geld heeft om eten te kopen. De ernst van de leerlingen die met dit soort verhalen, interpretaties en opvattingen kwamen, sloeg al gauw over op de rest van de klas. De kinderen dachten dieper en dieper na. Precies zoals de bedoeling van de les was geweest. De filosofieles is, zoals je leest, zowel de leerlingen als mij dus erg goed bevallen. Hoewel ik heb gefilosofeerd met groep 8, konden wij echt diep op een relatief zwaar onderwerp ingaan. Ik zeg natuurlijk niet dat dit met elke willekeurige groep 8 mogelijk is, maar met deze klas heeft het heel goed uitgepakt. Stiekem had ik dat al wel een beetje verwacht. Maar, het leuke van filosoferen met kinderen is, dat je het zelfs met kleuters kan doen. “Heeft een broccoli ook gevoel?” Of “Kunnen dieren ook nadenken?” Zijn perfecte vragen voor de jongere leerlingen. Mijn voornemen is dan ook om dat ook eens te proberen. Met behulp van het boek *Kinderlogica*, van Sabine Wassenberg, kan iedereen filosoferen met kinderen. Ook al vind je het misschien zweverige onzin, zoals ik dat eerst ook vond.

*Bron: Kinderlogica, Sabine Wassenberg.
ISBN139789047709459*

'GENERATIE-IK': WERKELIJKHEID OF FICTIE?

Door: Judith Pietersma

Het is een van de belangrijkste opvoedvragen van de 21e eeuw: worden onze kinderen steeds narcistischer? Zijn de kinderen van nu egoïstischer dan vroeger, hebben ze meer zelfvertrouwen? En komt dat omdat we onze kinderen steeds meer vertroetelen en ze meer vrijheid geven? Kinderen zijn zich meer bewust van zichzelf, lijkt het wel. Het maken van selfies en het delen van gebeurtenissen op social media is een dagelijkse bezigheid voor de meesten. Hoe je eruitziet, hoeveel likes je krijgt op je foto en waar je goed in bent lijken belangrijke kernpunten van kinderlevens. Maar is er echt een verschil te zien in narcistische trekken tussen kinderen van nu en van vroeger? Of groeien deze kinderen mee met de moderne samenleving en moeten we dat accepteren?

NARCISME: VAN GEZOND TOT PATHOLOGISCH

Het is belangrijk om te weten dat niet elk zelfzuchtig gedrag narcistisch is. Het is juist goed als kinderen zelfvertrouwen hebben en zichzelf leuk vinden. Dat noemen we niet meteen narcisme. Wanneer kinderen wel (voor een deel) aan de definitie van narcisme voldoen, hoeft dat ook niet meteen een alarmsignaal te zijn. Een kind dat zichzelf beter vindt in voetbal dan zijn vriendjes en dat graag aan iedereen vertelt, heeft niet meteen een stoornis. Narcisme wordt pas zorgelijk wanneer we er het woord 'pathologisch' aan toe kunnen voegen. Mensen die pathologisch narcistisch zijn hebben de neiging een opgeblazen (of defensief) gevoel van eigenwaarde te hebben, gaan helemaal op in zichzelf, hebben een gevoel van grootsheid en vijandigheid, een ontoereikende impulsregulering en vinden dat ze meer rechten hebben dan anderen. Een narcistisch kind plaatst zichzelf dus echt op een voetstuk, vindt zichzelf opmerkelijk beter dan anderen en is constant op zoek naar aandacht. Daardoor hebben narcistische kinderen moeite met het aangaan van relaties en rekening houden met anderen. Op lange termijn kan dit verregaande gevolgen hebben voor het leven van een kind. Want wanneer de voetbalvriendjes geen aandacht aan het kind besteden, barst de bom.

NARCISME EN OPVOEDING

Je hoort weleens dat we onze kinderen tegenwoordig te 'soft' opvoeden. Kinderen zijn vrijer dan vroeger en worden vaker de hemel in geprezen door hun ou-

ders. Op sportclubs hebben ouders er soms een handje van om hun kind te hoog in te schatten, en zelfs op school wordt het advies van de leraren in twijfel getrokken. De Amerikaanse psychologe Phebe Cramer zocht uit of de opvoedstijl van ouders invloed heeft op de ontwikkeling van pathologisch narcisme bij kinderen. Uit haar onderzoek bleek dat de kinderen een gezonde mate van zelfvertrouwen ontwikkelen wanneer ouders een opvoedstijl hanteren die consequent is, waarbij ze hun kinderen steunen en tegelijkertijd grenzen stellen. Wanneer ouders in de vroege kindertijd hun kind te veel tegemoetkomen of juist te streng en koel zijn, hebben de kinderen een grotere kans om pathologisch narcisme te ontwikkelen.

Ook specifieke delen van de opvoeding kunnen invloed hebben op het ontwikkelen van narcisme bij kinderen. UvA-onderzoeker Eddie Brummelman onderzocht wat het effect is van het krijgen van te veel complimenten op kinderen. Hij concludeerde dat ouders geen overdreven complimenten meer moeten geven, omdat deze het zelfbeeld van kinderen drastisch naar beneden kunnen halen. Dat komt doordat de prestatiedruk voor kinderen dan te hoog wordt. Ook hebben kinderen van ouders die overdadige complimenten geven meer kans op narcisme. Dit is echter alleen het geval wanneer de kinderen ook een groot zelfvertrouwen hebben. Wel moeten we hier natuurlijk in ogenschouw nemen dat niet elk compliment hetzelfde is, en dat complimenten wel degelijk een positief effect op kinderen kunnen hebben.

DE ZELFPERCEPTIE VAN KINDEREN

Dit artikel gaat voornamelijk over de opvoedstijlen en de invloed van de ouders op het zelfvertrouwen van kinderen. Maar hoe ontwikkelt dit zelfvertrouwen zich? Hoe komt de zelfperceptie van kinderen tot stand? Vanaf het moment dat kinderen geboren worden begint hun zelfconcept zich te ontwikkelen. Na een paar jaar herkennen ze zichzelf in de spiegel, noemen ze zichzelf bij hun naam en zijn ze zich bewust van wat anderen van hun denken. Sommige kinderen ontwikkelen zelfvertrouwen, terwijl andere onzeker worden. Sommigen vinden zichzelf superieur, terwijl anderen vinden dat iedereen gelijk is. Hoe deze specifieke zelfpercepties tot stand komen, is moeilijk te onderzoeken. Wel is bekend dat de omgeving een grote invloed heeft. Kinderen reageren op hun sociale relaties en op de feedback die ze van anderen ontvangen. Ook komt hun zelfperceptie tot stand door zichzelf te vergelijken met anderen en door hun culturele waarden en normen. Of een kind dus zelfverzekerd is of niet en in welke mate, hangt van veel verschillende factoren af.

NARCISTISCHERE KINDEREN OF MODERNE SAMENLEVING?

We zouden dus kunnen stellen dat de opvoedstijl van de ouders invloed heeft op de ontwikkeling van narcisme bij kinderen. Maar wat kunnen we zeggen over de verschillen tussen vroeger en nu? De opvoedstijlen die hierboven zijn beschreven zijn van alle tijden. Ook in de 20e eeuw konden deze stijlen worden onderscheiden. Kan het zijn dat we bepaalde opvoedelementen vaker toepassen, waardoor onze kinderen zich toch anders gedragen? Uit onderzoek blijkt dat hier verschillende resultaten voor kunnen worden gevonden. Afgelopen winter verscheen in het magazine KIJK een kort artikel over narcisme. Het onderzoek dat daar werd aangehaald was uitgevoerd door een Amerikaanse psychologe, Jean Twenge. Volgens dat artikel vond zij geen verschil tussen de mate van narcisme bij de kinderen van nu en van vroeger. Bovendien bestaan er vele vormen van narcisme, bijvoorbeeld het onderscheid tussen grandioos narcisme en kwetsbaar narcisme. Ook bestaan er verschillen in het zelfvertrouwen bij mensen met narcisme. Hierdoor kunnen we niet alles over één kam scheren.

GENERATIE IK': WERKELIJKHEID OF FICTIE?

We hebben gezien dat er geen eenduidig antwoord gegeven kan worden op de vraag of de kinderen van nu narcistischer zijn dan vroeger. De zogenoemde 'generatie-ik' valt in twijfel te trekken. De schijn dat kinderen alleen maar met zichzelf bezig zijn wordt opgehouden door de moderne samenleving. Door social media wordt het veel zichtbaarder of iemand zelfverzekerd is of niet. En bovendien is social media ook een hele goede plek om te doen alsof je zelfverzekerd bent. Maar of we echt kunnen spreken van een narcistischer samenleving, valt te betwijfelen. Wel kunnen we concluderen dat de opvoedstijl een grote invloed heeft op de ontwikkeling van zelfvertrouwen bij kinderen.

TERBESCHIKKINGSTELLING

Door: Fleur Knopper

Heb je weleens een moment gehad, waarbij je de vanzelfsprekende dingen in het leven weer begon te waarderen? Denk bijvoorbeeld aan een gebroken pols. Nadat je zes weken met gips hebt rondgelopen, ben je vervolgens toch wel zeer dankbaar dat je twee handen hebt om mee te werken. Ook een gesprongen waterleiding heeft zo'n effect. Na een dag zonder stromend water in huis, waardeer je het douchen (zodra de loodgieter is langs geweest) des te meer. Het bijzondere is dat de waardering pas ontstaat, op het moment dat het vanzelfsprekende fenomeen er niet meer is. Klinkt bekend, toch? Ik had laatst zo'n moment in een heftige en bijzondere setting.

Mijn dag startte met een detectiepoortje die, nadat ik er vier keer doorheen had gelopen, bleef piepen. 'Oh, dat is je beugel-bh,' zei de vriendelijke beveiligingsmedewerker achter het glas. Hmm, die was ik inderdaad vergeten uit te doen en bij mijn horloge en riem neer te leggen ja. Gebeurt vaker, hoorde ik al snel. Vervolgens heb ik veel deuren open zien gaan en gangen doorlopen, totdat ik aankwam in een kamer met op de deur het bordje: onderwijsafdeling. Ik kreeg een formulier en moest het ondertekenen. Dit was mijn geheimhoudingsverklaring. Maar over welke plek heb ik het dan? Ik bevond mij in een Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC). Degenen die bij de titel een beetje hebben opgelet, kunnen misschien al raden dat een FPC in de volksmond beter bekend staat als een tbs-kliniek. Ik heb hier een dag mogen meelopen en, ondanks dat ik er veel over zou kunnen schrijven, zal ik jullie niks inhoudelijks over mijn dag vertellen. Dit heeft alles te maken met mijn geheimhoudingsverklaring. Iets wat volstrekt begrijpelijk is, gezien we allemaal weten hoe belangrijk privacy is. Wel wil ik kwijt dat deze dag ervoor heeft gezorgd dat ik mijn vrijheid meer ben gaan waarderen. Een belangrijk gegeven is dat patiënten in een FPC niet hun straf aan het uitzitten zijn. De patiënten zijn hier puur om te worden behandeld wegens hun persoonlijkheidsstoornis en/of ernstige psychiatrische stoornis. Deze stoornissen zorgen ervoor dat het noodzakelijk is om de behandeling in een beveiligde omgeving te laten plaatsvinden. Het onzekere aan deze behandeling is dat de patiënten van te voren niet weten hoelang het

zal duren. Dit kan enkele jaren zijn, maar op het moment dat een behandeling geen zin meer heeft, gaat de patiënt naar een longstay-inrichting. Vaak zullen patiënten hier de rest van hun leven blijven. Zo zie je maar hoe een stoornis bepalend kan zijn voor iemands levensloop en iemands vrijheid. Het bijzondere aan het woord vrijheid is dat iedereen er op een andere manier tegen aankijkt. Ik voel me onder andere vrij wanneer ik kan gaan en staan waar ik wil. Ik ben deze vanzelfsprekende dynamiek gaan waarderen, nadat ik met patiënten praatte over hun verlof. Het verlof verloopt in een aantal stappen en begint met begeleid verlof. Hierbij verlaat de patiënt, onder begeleiding van een medewerker, voor een korte periode de kliniek. Probeer je eens voor te stellen hoe het eerste rondje buiten de muren van de kliniek voor een patiënt zal voelen. Deze mensen maken elke stap dichterbij hun vrijheid heel bewust mee. Iets waar ik mij nooit mee bezig heb gehouden. Begrijp me niet verkeerd, ik deel deze ervaring niet omdat ik wil dat iedereen bewust zijn of haar vrijheid meer gaat waarderen. Ik deel deze ervaring, omdat ik denk dat we met z'n allen bepaalde aspecten in ons leven te snel voor lief nemen. Daarnaast zie ik ook hoe makkelijk het is om het constant met elkaar te hebben over wat we missen en wat er fout gaat in ons leven. Tuurlijk moeten we daar ook bij stil staan, maar hoe zit het dan met het vanzelfsprekende? Laten we dat aan ons voorbij gaan? Ik hoop dat we gaan proberen iets vaker aan de pols te denken die in het gips heeft gezeten en het stromend water in ons huis.

Evenementen

02-06-'18	Amsterdam Open Air (t/m 03-06-'18) – Amsterdam
11-06-'18	Docent- Student Activiteit Comenius
14-06-'18	Boottocht Comenius
13-06-'18	Camila Cabello – AFAS Live Amsterdam
15-06-'18	Pinkpop (t/m 17-06-'18) – Landgraaf
18-06-'18	Kroegencollege Comenius
19-06-'18	Beyoncé en Jay-Z (& op 20-06-'18) – Johan Cruijff Arena Amsterdam
20-06-'18	ALV Comenius
21-06-'18	SummerFest REC – Roetserseiland Amsterdam
29-06-'18	Indian Summer Festival (t/m 30-06-'18) – Langedijk
30-06-'18	Awakenings Festival 2018 – Spaarnwoude
13-07-'18	NN North Sea Jazz Festival 2018 – Rotterdam
14-07-'18	Vunzige Deuntjes Festival – Amsterdam
14-07-'18	18hrs Festival 2018 – Zaandam
20-07-'18	Liquicity Festival 2018 – Oudkarspel
21-07-'18	Juicy Festival - Amsterdam
28-07-'18	Milkshake festival (t/m 29-07-'18) – Amsterdam
28-07-'18	Gaasper Pleasure – Amsterdam
28-07-'18	Verknipt Festival – De Meern
08-08-'18	Sziget (t/m 15-08-'18) – Boedapest
17-08-'18	Lowlands (t/m 19-08-'18) – Biddinghuizen
18-08-'18	SWF 2018 - Amsterdam
25-08-'18	Strandfestival ZAND – Almere

Athenaeum **B**oekhandel

Al 50 jaar onafhankelijk